

НУ „Св. Св. Кирил и Методий“, град Троян

адрес: гр. Троян, п.к. 5600, обл. Ловеч, ул. „Кирил и Методий“ № 13,
тел. 0670/62314, info-1100614@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ:.....

/К. АЛЕКСИЕВА – ДИРЕКТОР/

ЕТИЧЕН КОДЕКС **на училищната общност** **в НУ “Св. Св. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”- гр. Троян**

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване, приет на заседание на ПС с Протокол № 14 от 14.09.2026 г. и утвърден със Заповед на директора № 470/14.09.2026 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

НОРМАТИВНА ОСНОВА

РАЗДЕЛ I: ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

РАЗДЕЛ II: ЦЕЛИ

РАЗДЕЛ III: ПРОФЕСИОНАЛНИ ЦЕННОСТИ

РАЗДЕЛ IV: ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ГЛАВА I: ПРИНЦИПИ НА ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

ГЛАВА II: ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

II.A. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

II.B. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

ГЛАВА III: РОДИТЕЛИ

III. A. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

III. B. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

ГЛАВА IV: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ

ГЛАВА V: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

РАЗДЕЛ V: ПОВЕДЕНИЕ НА УЧИТЕЛЯ, СЛУЖИТЕЛЯ И РАБОТНИКА

ГЛАВА I: ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

ГЛАВА II: ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

ГЛАВА III: КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

РАЗДЕЛ VI: ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ НА ОБЩИНА ТРОЯН, РУО ЛОВЕЧ, МОН и НПО

РАЗДЕЛ VII: КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

РАЗДЕЛ VIII: ЦЕЛИ И СРЕДСТВА НА ЕТИЧНАТА КОМИСИЯ

РАЗДЕЛ IX: ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

СТАНДАРТИ ЗА РАБОТА НА УЧИТЕЛИТЕ, СЛУЖИТЕЛИТЕ И РАБОТНИЦИТЕ В УЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ С ГРАЖДАНИТЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

1. Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители и родители. Тази общност постига много повече на принципа на общото действие, като подпомага и допълва личните усилия на всеки. Всички членове на общността се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел – по-добро образование.
2. Всеки учител осъществява своите професионални задължения в услуга на учениците и допринася за формиране облика на училището.
3. За всеки работещ в училището е чест и морален дълг да спазва принципите на професионалната етика.
4. Детството е изключително важен период от живота на човека.
5. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.
6. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.
7. На всяко дете е гарантирано правото на: свобода на изразяване на мнение; свобода на мисълта, съвестта и религия; формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно.

НОРМАТИВНА ОСНОВА

Конвенцията на ООН за правата на детето

Европейската харта за правата на човека

Конституция на РБ

Закон за защита правата на детето

Закон за защита правата на човека

Закон за предучилищното и училищно образование

Стандарт за приобщаващо образование

РАЗДЕЛ I: ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Етичният кодекс на НУ „Св.Св.Кирил и Методий“ – гр. Троян е създаден на основание чл. 175, ал.1 от ЗПУО и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование. Този кодекс определя правилата за поведение на учителите, служителите и работниците в училището и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на училището.

Чл.2. (1) Дейността на всички работещи в училището се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

(2) Учителите, служителите и работниците изпълняват служебните си задължения при строго спазване на законодателството в Република България, като съдействат за провеждането на държавна политика в сферата на образованието.

(3) Учителите, служителите и работниците в зависимост от функциите, които изпълняват,

осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в НУ "Св.Св. Кирил и Методий" – гр. Троян.

(4) Учителите, служителите и работниците извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стремят непрекъснато да подобряват работата си в интерес на учениците и техните семейства.

(5) Учителите, служителите и работниците следват поведение, което не накърнява престижа на НУ "Св.Св. Кирил и Методий" – гр. Троян, не само при изпълнение на служебните си задължения, но и в своя обществен и личен живот.

(6) При изпълнение на служебните си задължения учителите, служителите и работниците се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

Чл.3. Спазването на Етичния кодекс е задължително за всички учители, служители и работници на училищната общност и се следи от Комисия по етика при НУ "Св.Св. Кирил и Методий" – гр. Троян, която разглежда всички случаи на неговото нарушаване и налага предвидените в него санкции.

РАЗДЕЛ II: ЦЕЛИ

Чл.4. Етичният кодекс има за цел:

(1). Да представи основните ценности и принципи, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика;

(2). Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца за етичност в практическата им дейност;

(3). Да насочат поведението и подпомогнат работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика;

(4). Да очертаят моралните отговорности на работещите с деца към детето, към семейството, помежду си и към обществото.

РАЗДЕЛ III: ПРОФЕСИОНАЛНИ ЦЕННОСТИ

Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

Чл.5. Работещият с деца трябва да притежава определени личности, морални и социални качества.

Чл.6. Работещият с деца специалист се обляга на своята компетентност - притежава и отговорно прилага своето познание и опит.

Чл.7. Работещият с деца не поставя успеха на своята работа в зависимост от професионалния компромис, работи независимо и носи отговорност за действията си.

Чл.8. Работещият с деца се стреми да изпълнява работата си качествено и в срок, но не заблуждава децата и техните семейства за ефективността и ефикасността на своята дейност, т.е. високо цени честността в отношенията.

Чл.9. Работещият с деца е коректен в отношенията си с децата и е лоялен спрямо родителите им, но без да пренебрегва отговорността си към обществото.

РАЗДЕЛ IV: ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ГЛАВА I: ПРИНЦИПИ НА ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.10. Доверието и взаимното уважение между професионалиста и семейството са в основата на взаимоотношенията помежду им. В този смисъл професионалистът се ангажира да работи за изграждане на доверие с децата и родителите, да защитава интересите на децата, с които работи, да защитава принципите на поверителност на информацията, да създава реалистична очаквания за резултатите от работата си, да избягва действия и ситуации, които биха предизвикали конфликт.

Чл.11. Работещият с деца професионалист целенасочено се стреми към изграждане, утвърждаване и повишаване на доверието и уважението към професията.

Чл.12. Работещият с деца сътрудничи с неправителствени организации и представители на обществеността, като запазва професионална независимост.

ГЛАВА II: ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

II.A. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл.13. Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи.

Чл. 14. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 15. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 16. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 17. Във всички случаи да се защитава по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 18. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 19. Работещите с деца да основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 20. Работещите с деца да разбират и уважават уникалността на всяко дете.

Чл. 21. Работещите с деца да се съобразяват със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 22. Работещите с деца да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното, психическото и физическото развитие на детето.

Чл. 23. Работещите с деца да подкрепят правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 24. Работещите с деца да работят в най-добрия интерес на детето.

Чл. 25. Работещите с деца да осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 26. Работещите с деца да не участват в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

Чл. 27. Работещите с деца да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 28. При съмнение за малтретиране да се уведомяват органите за закрила на детето и да следи дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 29. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му се окаже пълно съдействие за предприемане на необходимите подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 30. При наличие на действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, работещите с деца имат моралната и законова отговорност да информират органите по закрила на детето.

Чл. 31. Работещите с деца да опазват личната информация за учениците си и техните семейства и да я ползват само и единствено в техен интерес и във връзка и по повод на изпълнение на моралните си и служебните си ангажменти.

II.B. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 32. В училищната общност всички членове се отнасят помежду си с уважение.

Чл. 33. Личната отговорност на учениците означава:

- (1) Да проявяват самоуважение и уважение към другите и да поемат отговорност за собственото си поведение.
- (2) Да познават и спазват приетите правила и реда в училище.
- (3) Да не пречат на останалите при упражняване на техните права и задължения.
- (4) Да не използват груб език, обидни думи и лепоставяне на съученици, учители и родители.
- (5) Да не допускат насилие и тормоз в общуването си с околните.
- (6) Да се стремят към разбиране, толерантност и подкрепа спрямо различните хора, включително спрямо учениците със специални образователни потребности.
- (7) Да приемат за първостепенно свое задължение в училище обучението, а не забавлението.
- (8) Да не провокират конфликти с останалите и да се стремят да ги предотвратят, съобразно възможностите си и разписаните правила в училище.
- (9) Да се стремят към постижения, без да се отнасят пренебрежително или подигравателно към постиженията на другите.
- (10) Да проявяват внимателно и грижовно отношение към по-малките ученици.
- (11) Да търсят решение на проблемите, като се обръщат за съдействие към родителите си, класния ръководител и училищното ръководство.
- (12) Да идват в училище в приличен и чист външен вид и да не демонстрират материалните възможности на родителите си пред останалите.
- (13) Да пазят училищното имущество, което е публична собственост така, както пазят личните си вещи.
- (14) Да се грижат за чистотата в училище и извън него и да опазват околната среда.

Чл. 34. Учениците са длъжни да не нарушават гражданските права на други хора, включително съученици, учители, служители и родители като ги снимат, записват и разпространяват записите чрез различни медии без тяхно знание и съгласие.

Чл. 35. Основна грижа на всеки ученик е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.

Чл. 36. Учениците, като част от училищната общност приемат да спазват следните правила за безопасно поведение в Интернет и етично използване на социалните мрежи:

- (1) Да не снимат и публикуват клипове, в които има обидно или уронващо достойнството съдържание за учители, ученици, служители и родители, и на училището.
- (2) Да не качват снимки или колажи, които са обидни и уронват достойнството на други

хора – деца или възрастни.

(3) Да не публикуват информация за други хора – деца или възрастни, която не отговаря на истината или има подвеждащ характер.

(4) Да не използват груби и обидни думи и особено заплахи към други хора – деца или възрастни в разговор, в Интернет, чрез социални мрежи или платформи за общуване.

(5) Да не влизат в непознати и съмнителни сайтове, които нямат връзка с учебния процес и да не налагат кибертормоз.

(6) Да не отговарят на запитвания на непознати лица по Интернет, да създават контакти с тях, да се срещат с тях и непременно да уведомяват родителите си или учители за всеки подобен случай.

(7) Да не качват и споделят лична информация в сайтове без знание и позволение на родител.

(8) Да не поставят снимки в Интернет със свободен достъп на видимост без предварително одобрение от родител.

(9) Да не отварят e-mail от непознат адрес и да не отговарят на такива писма.

(10) Да не правят нищо, за което ги е помолил някой, с когото са се запознали онлайн, без да го обсъдят с родителите си или с учители.

Чл. 37. За нарушение на нормите записани в чл. 34, чл.35 и чл.36 учениците носят отговорност съгласно разпоредбите на Правилника за дейността на училището.

Чл. 38. За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците подават устни сигнали до класния ръководител и училищното ръководство, когато тези нарушения са извършени от ученици. Уведомените лица провеждат проучване по случая и при установяване на действително нарушение провеждат разговори със страните, като предприемат мерки за отстраняване на нарушението и/или налагане на санкции съгласно Правилника на училището.

Чл. 39. За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците чрез своите родители могат да подадат писмен сигнал до Етичната комисия на НУ "Св.Св. Кирил и Методий" – гр. Троян, когато тези нарушения са извършени от възрастен – учител, служител или друг родител. Етичната комисия, съгласно регламента си за работа, взема отношение по случая.

ГЛАВА III: РОДИТЕЛИ

III. А. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 40. (1) Зачитане достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи и убеждения.

(2) Уважаване ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

(3) Информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до детето и за начина, по който се работи с детето.

Чл. 41. Работещите с деца не позволяват и не участват в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 42. Работещите с деца не използват отношенията със семейството за лично облагодетелстване.

Чл. 43. Осигуряване конфиденциалност на информация и зачитане правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа, както и при необходимост за защита на детето.

Чл. 44. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 45. В случаите на конфликт между членовете на семейството, да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като не се взема страна в конфликта.

III. Б. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 46. Родителите помагат според възможностите си за да се утвърди трайно авторитета на училището.

Чл. 47. Основни задължения на родителя /настойника/ са:

- 1 Да проявява постоянни грижи за доброто образование на своето дете;
- 2 Да следи и насърчава неговите успехи;
- 3 Да го съветва и осигурява всички възможности за творческото му развитие;
- 4 Съдейства за самостоятелното критично мислене на детето;
- 5 Съобразява се с индивидуалните потребности и желания на детето.

Чл. 48. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.

Чл. 49. Задължение на родителя /настойника/ е да се интересува от мнението на учителите и да се съобразява с тях.

Чл. 50. Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие, като зачита детето и спазва основните му права.

Чл. 51. Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност.

Чл. 52. Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.

Чл. 53. Родителят подготвя детето за живота и има една основна морална задача – да създава ценности и да ги предава на следващите поколения.

ГЛАВА IV: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ

Чл. 54. Изграждане и поддържане отношения на уважение, доверие, сътрудничество и коректност.

(1) В отношенията с колегите си учителите, служителите и работниците в НУ "Св.Св. Кирил и Методий" – гр. Троян проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява авторитета, достойнството и правата на отделната личност.

(2) Учителите, служителите и работниците в НУ "Св.Св. Кирил и Методий" – гр. Троян уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот.

(3) Учителите, служителите и работниците в училището обменят информация и ресурси, които имат отношение към работата в училището и правата на детето.

(4) Учителите, служителите и работниците в училището утвърждават и запазват собствения и на колегите си авторитет чрез лично поведение и чувство за отговорност.

(5) Учителите, служителите и работниците в училището не допускат действия и проявяват нетърпимост към такива, които биха уронили престижа на училището и професията.

Чл. 55. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

Чл. 56. Със своето лично поведение и чувство за отговорност учителите, служителите и работниците в НУ "Св.Св. Кирил и Методий" – гр. Троян трябва да дават пример на колегите си, а служителите на ръководни длъжности – и по отношение на подчинените си.

ГЛАВА V: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 57. Колективът на НУ "Св.Св. Кирил и Методий" – гр. Троян работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 58. Колективът на НУ "Св.Св. Кирил и Методий" – гр. Троян работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 59. Колективът на НУ "Св.Св. Кирил и Методий" – гр. Троян съдейства за повишаване степенята на разбиране на децата и техните нужди от обществото:

(1) Популяризиране правата на децата, както и повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

(2) Подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и противопоставяне на тези, които го нарушават.

РАЗДЕЛ V: ПОВЕДЕНИЕ НА УЧИТЕЛЯ, СЛУЖИТЕЛЯ И РАБОТНИКА

ГЛАВА I: ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 60. Всички задължения на учителя, служителя и работника са свързани с основното му право да изисква подобаващо уважение и признание за своя труд.

Чл. 61. (1) Учителят, служителят и работникът е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи.

(2) Учителят, служителят и работникът не е длъжен да изпълни нареждане, което нарушава неговите права, правата на неговата съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми органа, от когото е получил нареждането.

Чл. 62. Учителят, служителят и работникът не трябва да изразява лични мнения, да коментира информация и да публикува в социалните мрежи по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на НУ "Св.Св. Кирил и Методий" – гр. Троян.

Чл. 63. Учителят, служителят и работникът не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той не трябва да върши работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 64. (1) Учителят, служителят и работникът опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели.

(2) Информира своевременно непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.

Чл. 65. Учителят, служителят и работникът в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата,

услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 66. Учителят, служителът и работникът трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва данните и документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения при спазване правилата за защита на информацията.

Чл. 67. Работещите в училището са длъжни да не изнасят и разгласяват служебна информация, да не разпространяват класифицирана информация, представляваща служебна тайна.

ГЛАВА II: ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 67. (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот учителите, служителите и работниците следват поведение, което не уронва престижа на НУ "Св.Св. Кирил и Методий" – гр. Троян.

(2) Учителите, служителите и работниците не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

(3) Учителите, служителите и работниците се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.

(4) Учителите, служителите и работниците спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват.

Чл. 68. Учителите, служителите и работниците не може да участват в скандални прояви и конфликти, с които биха накърнили престижа на училището.

Чл. 69. Учителите, служителите и работниците са длъжни да спазват установеното работно време за изпълнение на възложените им задължения, заложи в длъжностната характеристика или чрез административни актове.

Чл. 70. Учителите, служителите и работниците поставят пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата.

Чл. 71. (1) Учителите, служителите и работниците противодействат на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

(2) Учителите, служителите и работниците не допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да искат и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, на техните решения или да нарушат професионалния подход по определени въпроси.

(3) Учителите, служителите и работниците не може да приемат подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните им задължения.

Чл. 72. Учителите, служителите и работниците не може да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими с техните задължения и отговорности, както и да получават доходи от такива дейности.

ГЛАВА III: КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 74. Конфликт на интереси възниква, когато учителят, служителят, работникът има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

(1). Учителят, служителят, работникът трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(2) Учителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Учителят, служителят, работникът не трябва да допуска възможност друг учител, служител, работник да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(4) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, учителят, служителят, работникът може да се оттегли от служебни си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

РАЗДЕЛ VI: ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ НА ОБЩИНА ТРОЯН, РУО ЛОВЕЧ, МОН И НПО

Чл. 75. (1) Учителят, служителят, работникът подпомагат органите на държавна и местна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

(2) Когато прави предложения пред органите на държавна и местна власт, учителят, служителят, работникът предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

(3) Отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява, като при необходимост пренасочва въпросите към друг служител, притежаващ съответната компетентност.

Чл. 76. Учителите и служителите предоставят исканата информация от органите на държавна и местна власт бързо, точно и коректно, освен ако изрично не е посочено друго в нормативен акт, засягащо поверителна информация. В тези случаи се иска разрешение от директора на училището.

Чл. 77. Учителите и служителите активно съдействат за осъществяване на партньорски отношения с институциите и органите на държавната и местна власт.

РАЗДЕЛ VII: КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 78. За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

Чл. 79. (1) Комисията по етика разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

Чл. 80. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 81. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

- неспазване на действащото законодателство;
- неспазване на вътрешно училищните документи;
- действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
- грубо отношение към учениците, родителите, колегите, работниците и служителите в училището и външни лица;
- проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви и действия на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- прояви и действия, уронващи авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати в и извън училището;
- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накърняване на интересите на други лица.

Чл. 82. Наблюдението и докладването на посочените в чл.81. нарушения да се извършват по две направления:

- вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;
- външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми.

Чл. 83. (1) Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник – регистър.

(2) Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.

(3) Комисията е в състав от представители на:

- педагогическия персонал: Миглена Апостолова, Мария Ибова
- непедагогическия персонал: Искра Ангелова

(4) Комисията се председателства от Красимира Радионова.

(5) Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

(6) Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

РАЗДЕЛ VIII: ЦЕЛИ И СРЕДСТВА НА ЕТИЧНАТА КОМИСИЯ

Чл. 84. (1) Да защитава правото на учителите, служителите и работниците на НУ "Св.Св. Кирил и Методий" – гр. Троян да бъдат точно информирани;

(2) да допринася за установяването на професионални стандарти;

(3) да допринася за издигането на авторитета на НУ "Св.Св. Кирил и Методий" – гр. Троян;

(4) да създаде система на саморегулиране на преподавателите чрез прилагане на Етичния кодекс и решаване на спорове между училището и обществото;

(5) да укрепва свободата на словото, защитавайки правата на учителите, учениците и др.членове;

(6) да подпомага българския учител за прилагане на етичните правила и норми.

РАЗДЕЛ IX: ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 85. Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на учителите, служителите и работниците.

Чл. 86. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на учителите, служителите и работниците и защита от неоснователни обвинения.

Чл. 87. Чрез спазване на правилата на поведение, заложиени в Етичния кодекс и приети от всеки работещ в училището се допринася за изграждането и утвърждаването на положителен образ на НУ "Св.Св. Кирил и Методий" – гр. Троян.

Чл. 88. Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от директор.

Чл. 89. При неспазване нормите на поведение в този кодекс учителите, служителите и работниците носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда и Правилника за устройството и дейността на училището.

Чл. 90. При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае работещия с разпоредбите на този кодекс.

Чл. 91. Настоящият кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

С настоящия Кодекс са запознати всички членове на училищната общност и стои на достъпно място за всички – официалния сайт на НУ "Св.Св. Кирил и Методий" – гр. Троян.

СТАНДАРТИ ЗА РАБОТА НА УЧИТЕЛИТЕ, СЛУЖИТЕЛИТЕ И РАБОТНИЦИТЕ В УЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ С ГРАЖДАНИТЕ

(КОМПЕТЕНТНОСТ, УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ, СЪПРИЧАСТНОСТ)

1. Отнасяне с уважение към всички граждани.
2. Проявяване на неутрална и честна позиция спрямо всички хора и поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.
3. Прецизен външен вид, поведение и облекло, подходящо на заеманата длъжност, които да се отразяват положително върху имиджа на училището.
4. Предоставяне на актуална и точна информация.
5. Поддържане на етично, компетентно и позитивно професионално поведение.
6. Насърчаване работата в екипи.

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване, приет е от ПС с Протокол № 14 от 14.09.2026 г.